

สรุปข่าวประจำวัน ที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๘

สื่อสิ่งพิมพ์

- พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ผู้ทรงวางฐานรากหลากมิติความยั่งยืนให้คนไทย (เดลินิวส์ ๒๘ ต.ค. ๒๕๖๘ หน้า ๙)
- กรมป่าไม้เชิญชวน'สืบต่อธรรมค้ำจุนผืนป่าให้ธรรมชาติ' (เดลินิวส์ ๒๘ ต.ค. ๒๕๖๘ หน้า ๑๐)

สื่อออนไลน์

- พระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ พระราชชนนีพันปีหลวง แม่ของแผ่นดิน (กรุงเทพธุรกิจ ๒๗ ต.ค. ๒๕๖๘) <https://www.bangkokbiznews.com/news/royal/1204811>
- ทวีชัย รุ่งกมล.นิรโทษกรรมรุกป่า คุ่มครอง สิทธิชุมชน ชี้ ก่อนหน้านายทุนถูกจับแค่ ๒๐% ที่เหลือเป็นชาวบ้าน (มติชน ๒๗ ต.ค. ๒๕๖๘) https://www.matichon.co.th/politics/news_5429518
- "พ.ต.อ.ทวี" เร่งผลักดัน พรบ.นิรโทษกรรมที่ดิน คุ่มครองสิทธิชุมชน ปลดแอกประชาชนผู้ยากไร้ฟื้นคดีป่าไม้ ที่ดินไม่เป็นธรรม (สยามรัฐ ๒๗ ต.ค. ๒๕๖๘) <https://siamrath.co.th/contents/106350>
- ผอ.ทสจ.ภาพสินธุ์ ถือฤกษ์ดี กราบสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ก่อนเดินทางรับตำแหน่ง ณ จ.ตาก (เดลินิวส์ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๘) <https://www.dailynews.co.th/news/5243693/>
- ผอ.ทสจ.ภาพสินธุ์กราบสิ่งศักดิ์สิทธิ์ก่อนรับตำแหน่งใหม่ ผอ.สำนักป่าไม้ที่ ๔ (สยามรัฐ ๒๗ ต.ค. ๒๕๖๘) <https://siamrath.co.th/contents/106333>
- คนลุ่มน้ำกกค้านหวั่นฝน! ชี้อาจจ่อท่วมบสร้างฝายดักสารพิษ-โลหะหนักเหมือนว้ารัฐฉานไม่ได้ (ผู้จัดการออนไลน์ ๒๘ ต.ค. ๒๕๖๘) <https://mgronline.com/local/detail/9680000102689>

พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

ผู้ทรงวางฐานรากหลากมิติความยั่งยืนให้คนไทย

คำ คั้นหนึ่งที่มีความสงบปกคลุมทั่วประเทศ ข่าวกษัตริย์จากสำนักพระราชวังเรื่องการสวรรคตของ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้สร้างความโศกเศร้าและความอาลัยอย่างหาที่สุดมิได้แก่พสกนิกรชาวไทยทั่วทั้งแผ่นดิน ขณะเดียวกันประชาชนต่างน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ ที่พระองค์ทรงอุทิศพระวรกายและพระสติปัญญาในการพัฒนาประเทศชาติอย่างยั่งยืนมาโดยตลอดระยะเวลาหลายทศวรรษ ก่อนที่แนวคิด “การพัฒนาที่ยั่งยืน” หรือ “SDGs” จะเป็นที่ยึดถือในระดับสากล

ตลอดรัชสมัย สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทห่างไกล พระองค์ทรงริเริ่ม “โครงการศิลปาชีพ” เพื่อส่งเสริมอาชีพหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น การทอผ้าไหม การจักสาน และการปั้นเครื่องปั้นดินเผา สร้างรายได้ให้ครอบครัวชนบทสามารถพึ่งพาตนเองได้ ขณะเดียวกันยังเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยให้คงอยู่สืบไป โครงการดังกล่าวถือเป็นรากฐานสำคัญของการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานรากอย่างแท้จริง

พระองค์ยังทรงส่งเสริมแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรผสมผสานตามแนวพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ 9 เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้มั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับ “การศึกษาที่มีคุณภาพ” ผ่านการสนับสนุนทุนการศึกษาแก่นักเรียนยากไร้ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านโครงการศิลปาชีพ ซึ่งเป็นทั้งแหล่งฝึกอาชีพและแหล่งถ่ายทอดองค์ความรู้จากรุ่นสู่รุ่น

อีกด้านหนึ่ง พระองค์ทรงมุ่งเสริมบทบาทสตรีในสังคมไทยอย่างเป็นรูปธรรม โดยเปิดโอกาสให้ผู้หญิงในชนบทได้มีอาชีพ มีรายได้ และมีบทบาทในการพัฒนาชุมชน ถือเป็นยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของสตรีไทย และสะท้อนแนวคิดความเท่าเทียมทางเพศในทางปฏิบัติได้อย่างชัดเจน

ในมิติของสิ่งแวดล้อม สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงเป็นผู้นำในการ

อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง พระองค์ทรงริเริ่ม “โครงการป่าน้ำ” เพื่อฟื้นฟูและรักษาป่าต้นน้ำ รวมทั้งส่งเสริม การปลูกป่าทดแทนและการใช้หญ้าแฝกป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน อีกทั้งยังทรงให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์พันธุ์พืช และสัตว์ป่าผ่านการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาในพื้นที่ต่างๆ เพื่อ ฟื้นฟูระบบนิเวศและรักษาความหลากหลายทางชีวภาพของ ประเทศ

พระองค์ยังทรงห่วงใยทรัพยากรทางทะเล โดยมีพระ ราชดำริให้ดำเนินโครงการฟื้นฟูแนวปะการังและเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ เพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศทางทะเล ซึ่งมีส่วนช่วยลด ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นับเป็นการวาง รากฐานด้านสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับการแก้ปัญหาภาวะโลกร้อน ในปัจจุบันอย่างลึกซึ้ง

ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ พระองค์ทรงส่งเสริมให้โครง การศิลปาชีพนำเทคนิคและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ใน กระบวนการผลิต เพื่อยกระดับคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้า หัตถกรรมไทยให้สามารถแข่งขันในระดับสากล เป็นการขับเคลื่อน

อุตสาหกรรมชุมชนที่เติบโตบนพื้นฐานของความยั่งยืน และ สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างมีคุณค่า

ตลอดพระราชนิธิกิจ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรม ราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงให้ความสำคัญกับ “ความร่วมมือ” ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เพื่อ ให้เกิดการพัฒนายอย่างเป็นระบบและยั่งยืน โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริต่าง ๆ จึงไม่เพียงเป็นแบบอย่างของการบริหารจัดการที่ มีประสิทธิภาพเท่านั้น หากยังเป็นแรงบันดาลใจให้สังคมไทยเห็นถึง คุณค่าของการร่วมแรงร่วมใจเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

พระราชปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรม ราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้กลายเป็นมรดกแห่ง ความยั่งยืนที่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น พระราชนิธิกิจของพระองค์ไม่ เพียงยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนไทย หากยังเป็นรากฐาน สำคัญของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืนตามเป้า หมายสากล ปวงชนชาวไทยต่างน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และพร้อมร่วมสืบสานพระราชปณิธาน “แม่แห่งแผ่นดิน” สู่ อนาคตที่มั่นคงและยั่งยืนของประเทศไทยและโลกใบนี้.

กรมป่าไม้เชิญชวน'สืบต่อธรรมคีนลมหายใจให้ธรรมชาติ'

ที่ราชพฤกษ์ กรุงเทพมหานคร คลอง 9 อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี กรมป่าไม้จัดงาน “วันรักต้นไม้ประจำปีของชาติ พ.ศ. 2568” โดยได้รับพระเมตตาจาก สมเด็จพระมหาวีรวงศ์ เลขาธิการสมเด็จพะสังฆราช เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ มีนายสุพจน์ ภูริคนโสภา รองอธิบดีกรมป่าไม้ ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้ เป็นประธานฝ่ายฆราวาส ในพิธีเปิดงาน “วันรักต้นไม้ประจำปีของชาติ ประจำปี พ.ศ. 2568” มีนายพัฒนพงษ์ สมิตติพัฒน์ รองอธิบดีกรมป่าไม้ เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน ข้าราชการ เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ตลอดจนพุทธศาสนิกชนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างพร้อมเพรียง

นายสุพจน์ ภูริคนโสภา รองอธิบดีกรมป่าไม้ ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้กล่าวว่า คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2533 กำหนดให้วันที่ 21 ตุลาคมของทุกปีเป็น “วันบำรุงรักษาต้นไม้ประจำปีของชาติ” ซึ่งตรงกับวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เนื่องจากพระองค์มีพระราชปณิธานอันแน่วแน่ในการฟื้นฟูความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติทรงปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้ด้วยพระองค์เองตลอดพระชนมชีพ และต่อมาเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2533 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เปลี่ยนชื่อเป็น “วันรักต้นไม้ประจำปีของชาติ” เพื่อให้มีความหมายที่เหมาะสมสำหรับปี 2568 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมป่าไม้ จัดกิจกรรมภายใต้แนวคิด “ธรรมะและธรรมชาติ” เพื่อบูรณาการการดูแลสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการ

ปลูกฝังจิตสำนึกด้านศาสนา น้อมนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสร้างจิตสำนึกแห่งความรักและหวงแหนทรัพยากรป่าไม้ของชาติ

นายสุพจน์ กล่าวเพิ่มเติมว่า สำหรับกิจกรรมในปีนี้จะประกอบด้วยการบำรุงดูแล “ต้นพระศรีมหาโพธิ์” ซึ่งสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า เสด็จทรงสมเด็จพระสังฆราชได้ปลูก

ไว้เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2566 โดยมีการใส่ปุ๋ย อินทรีย์ พรวนดิน และตัดแต่งกิ่งต้นไม้ รวมทั้งบำรุงรักษาต้นไม้โดยรอบ บริเวณราชภัฏสถิตธรรมสถาน โดยมีรุกขกรของกรมป่าไม้เข้ามาช่วยดูแล นอกจากนี้ กรมป่าไม้ได้จัดเตรียมกล้าไม้เพื่อมอบ

ให้กับผู้แทนจากหน่วยงานที่เข้าร่วมงานได้นำกลับไปปลูกเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยภายในงานยังจัดแสดงนิทรรศการ “72 พุทธสาส์นพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567 รวมถึงนิทรรศการเกี่ยวกับคาร์บอนเครดิต และนิทรรศการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจเพื่อให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

“กรมป่าไม้ ขอเชิญชวนประชาชนทุกภาคส่วนร่วมกันตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งเป็นทรัพย์สมบัติอันมีค่าของชาติ การดูแลรักษาต้นไม้และป่าไม้ นอกจากจะช่วยสร้างความร่มรื่น และอากาศบริสุทธิ์แก่ชุมชนแล้ว ยังเป็นการรักษาความสมดุลของสิ่งแวดล้อม ลดผลกระทบจากวิกฤตสภาพภูมิอากาศ โดยประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้ง่าย ๆ ด้วยการปลูกและดูแลต้นไม้ในบ้าน ชุมชน และพื้นที่สาธารณะ” นายสุพจน์ รองอธิบดีกรมป่าไม้ ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้ กล่าว.

ประสิทธิ์ จิตสว่าง/ กิตติพงษ์ เกียรติ

กรุงเทพธุรกิจ

พระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระราชชนนีพันปีหลวง แม่ของแผ่นดิน

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการ เพื่อช่วยทะนุบำรุงปกป้องรักษาประเทศชาติ ทั้งด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม อนุรักษ์ผืนป่า-น้ำ ส่งเสริมการเกษตร ฯลฯ ด้วยพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

...เราเรียกแผ่นดินนี้ว่า "แผ่นดินแม่" เพราะแผ่นดินนี้เป็นที่เกิดและเลี้ยงดูคนไทยมากกว่า 700 ปี ควรที่เราทั้งหลายจะบำรุงรักษาแผ่นดินให้คงความอุดมสมบูรณ์ไว้ ถ้าเรามัวแต่ตัดทวงผลประโยชน์จากผืนดิน เช่น เอาแต่ตัดไม้ขายจนป่าสูญสิ้นไป ใช้น้ำฆ่าแมลงและฆ่าวัชพืชจนดินเสียหมด หรือทิ้งของเสียสิ่งปฏิกูลลงไปในแม่น้ำลำคลองโดยไม่ห่วงใยแผ่นดินเลย

สักวันหนึ่งแผ่นดินแม่คงตายจากเราไปโดยไม่มีวันหวนกลับมา คงเหลือไว้ซึ่งพื้นดินที่แห้งแล้ง สิ้นสภาพจากการเป็นดินที่จะทำการเพาะปลูกได้...

พระราชดำรัส สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถฯ เมื่อ วันที่ 11 สิงหาคม 2535

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการ เพื่อช่วยทะนุบำรุงปกป้องรักษาประเทศชาติ ทั้งด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม อนุรักษ์ผืนป่า-น้ำ ส่งเสริม การเกษตร ฯลฯ

ทรงริเริ่มโครงการในพระราชดำริสำคัญ ๆ ไว้มากมาย ด้วยทรงหวังให้ปวงชนชาวไทยได้มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น และส่วนหนึ่งในพระราชกรณียกิจสำคัญที่คนไทยซาบซึ้งถึงพระมหากรุณาธิคุณ อีกทั้งยังเป็นທີ່เลื่องลือไปยัง ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก มีอาทิ

ฉลองพระองค์ชุดไทยศิวาลัยกับสมเด็จพระราชินีอิงกริดแห่งเดนมาร์ก

ราชินีแห่งใหม่ไทย ต้นแบบอนุรักษ์ผ้าไทยดังไกลไปทั่วโลก

เมื่อปี พ.ศ.2503 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงมีกำหนดการที่จะตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ไปทรงเจริญสัมพันธไมตรีกับประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป และประเทศสหรัฐอเมริกา รวม 15 ประเทศ

ทรงมีพระราชดำริว่า แม้เราจะมีเอกลักษณ์และวัฒนธรรมในการแต่งกายของเราเองอยู่แล้ว แต่สตรีไทยก็ยังไม่มีความรู้เรื่องเครื่องแต่งกายชุดประจำชาติ จึงมีพระราชเสาวนีย์ให้ผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบเครื่องแต่งกาย คิดปรับปรุงแบบเสื้อที่สตรีไทยแต่งกันมาแต่โบราณกาลให้ทันสมัย เพื่อทรงใช้เป็นชุดไทยประจำชาติในระหว่างที่เสด็จฯ ไปทรงเยือนต่างประเทศครั้งนั้น

ในช่วงเวลานั้น ทรงให้ดีไซน์เนอร์ชาวฝรั่งเศส ปีแอร์ บัลแมง ออกแบบ ทรงแนะนำผ้าไหมและการปักประดับ โดยใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อใช้เป็นฉลองพระองค์ในงานเสด็จฯ ประเทศสหรัฐอเมริกาและยุโรป ทำให้ทั่วโลกชื่นชมเป็นอย่างมาก ทรงได้รับการยกย่องให้เป็น 1 ใน 10 สตรีแต่งกายงดงามที่สุดในโลก (ปี พ.ศ.2503, 2507) อีกทั้งหอเกียรติคุณแห่งสหรัฐอเมริกา ยกย่องให้เป็น 1 ใน 12 สุภาพสตรีที่แต่งกายงามที่สุดในโลก

และทรงเป็นต้นแบบ ชุดไทยพระราชนิยม 8 แบบ ได้แก่ ชุดไทยเรือนต้น ชุดไทยจิตรลดา ชุดไทยอมรินทร์ ชุดไทยบรมพิมาน ชุดไทยจักรี ชุดไทยดุสิต ชุดไทยศิวาลัย ชุดไทยจักรพรรดิ

มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ รวมศิลป์แผ่นดิน

ศิลปาชีพ เกิดขึ้นเมื่อสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงงานช่วยเหลือประชาชนในชนบทอย่างใกล้ชิด ด้วยความละเอียดและประณีตของพระองค์ ได้ทรงสังเกตเห็นว่า หัตถกรรมพื้นบ้านที่มีอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ นั้น ล้วนแต่มีคุณค่าและมีความงดงามซ่อนอยู่ อันเป็นเอกลักษณ์ประจำในแต่ละท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นเสื้อผ้า เครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผา ที่ชาวบ้านทำขึ้นใช้เองในการดำรงชีวิต ด้วยสายพระเนตรที่กว้างไกล จึงทรงเห็นว่า ถ้าได้ส่งเสริมและพัฒนางานด้านศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านอย่างจริงจังแล้ว จะเกิดประโยชน์ถึง 2 ทาง คือ ประการแรก ช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ชาวบ้าน และสอง เป็นการอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้านโบราณ อันเป็นสมบัติล้ำค่าของชาติไทยให้คงอยู่ต่อไป

จึงทรงก่อตั้ง มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ขึ้นเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2519 ปัจจุบัน มูลนิธิฯ มีศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพ กระจายอยู่ทั่วประเทศกว่า 300 แห่ง โอบอุ้มช่วยเหลือชาวนาชาวไร่ให้มีชีวิตที่ดีขึ้น สามารถส่งลูกหลานได้เรียนหนังสือและครอบครัวมีชีวิตที่ดี เป็นการขยายโอกาสและเพิ่มคุณภาพชีวิตให้แก่ราษฎร ด้วยผลิตภัณฑ์อันวิจิตรบรรจงที่ยังคงสืบสานวัฒนธรรมอันเป็นสมบัติล้ำค่าของประเทศชาติตลอดไป

และเมื่อครั้งงาน ศิลป์แผ่นดิน ที่จัดโดย มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ เนื่องในมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี พ.ศ.2549 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงมีพระราชดำรัสว่า

"...ไปดูครั้งแรกตกตะลึง ไม่เคยคิดว่าเด็กศิลปาชีพของข้าพเจ้าที่เลือกมาจากหมู่บ้านจากครอบครัวที่ยากจนที่สุด เห็นเขามีลูกเยอะและยากจน อยากจะแบ่งเบาภาระ ตอนนั้นยังคิดไม่ได้ถึงเดี๋ยวนี้ ให้หัตถมาทอผ้า แกะสลัก ให้เงินประจำวัน ปรากฏว่าเขาມຸມານະທີ່จะทำประโยชน์ให้บ้านเมือง ข้าพเจ้าเองไม่คิดเลยว่าคนไทยเราซึ่งจบ ป. 4 บางคนไม่ถึงด้วย จะออกมาเป็นศิลปินระดับโลก ชาวต่างประเทศมาดูแล้วอ้าปากค้างเลย..."

โขนพระราชทาน

มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ จัดฝึกอบรมงานศิลป์ 23 แผนก อาทิ แผนกคร่ำ, แผนกถมทอง, แผนกทอผ้าไหม, แผนกแกะสลักไม้, แผนกปั้น, แผนกสานย่านลิเภา, แผนกตกแต่งด้วยปีกแมลงทับ ฯลฯ ยังมีงานปักเส้นไหมโบราณขนาดใหญ่ งานเครื่องประดับ รวมถึงจำลองพระที่นั่งพุทธานุคร่ำทอง ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเป็นงานฝีมือชั้นสูงอันวิจิตรงดงาม ปัจจุบันโรงฝึกศิลปาชีพสวนจิตรลดา ยกสถานะขึ้นเป็น สถาบันสิริกิติ์ เมื่อปี พ.ศ.2553 จากโรงฝึกผลงานของลูกหลานชาวนาชาวไร่

ด้วยสายพระเนตรอันยาวไกล ทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้ศึกษาค้นคว้า การแสดงโขน ตามแบบโบราณราชประเพณี พร้อมฟื้นฟูองค์ความรู้ในการสร้างเครื่องแต่งกายโขนให้งดงามตามธรรมเนียมเดิม เพื่อจัดสร้างเครื่องแต่งกายโขนละครขึ้นใหม่ ตลอดจนพัฒนาศิลปะการแสดงหน้าโขนละครให้มีความร่วมสมัย โขนพระราชทานเรื่องรามเกียรติ์

ชุดศึกพรหมาศ เมื่อ พ.ศ.2550 จึงเป็นปฐมบทแห่งโฉนดพระราชทานที่ประสบความสำเร็จ ได้รับความชื่นชมในเรื่องความงดงามของเครื่องแต่งกาย ความวิจิตรตระการตาของฉากและเทคนิคต่าง ๆ นำไปสู่การแสดงโฉนดพระราชทานอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

บ้านเล็กในป่าใหญ่ โครงการพระราชดำริฯ

"...พระเจ้าอยู่หัวเป็นน้ำ ฉันจะเป็นป่า ป่าที่ถวายความจงรักภักดีต่อน้ำ พระเจ้าอยู่หัวสร้างอ่างเก็บน้ำ ฉันจะสร้างป่า..."

พระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่แสดงถึงพระราชปณิธานอันแรงกล้าที่จะทรงงานด้านการอนุรักษ์ป่าซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำ เพื่อสนับสนุนการทรงงานของในหลวงรัชกาลที่ 9 ช่วยให้พสกนิกรชาวไทยมีน้ำเพียงพอต่อการดำรงชีพและทำการเกษตร แสดงให้เห็นถึงความใส่ใจพระราชหฤทัยด้านการอนุรักษ์ป่าไม้และทรงห่วงใยชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่เป็นอย่างมาก จึงทรงจัดตั้งโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ที่แรกที่บ้านห้วยไม้หก อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2534

เพื่อให้คนกับป่าอยู่ด้วยกันได้โดยไม่เกิดการทำลาย และต่อยอดไปอีกหลายพื้นที่ เช่น โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริบ้านอุดมทรัพย์ อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร, บ้านหนองห้า อ.เชียงคำ จ.พะเยา, ดอยฟ้าห่มปก อ.แม่สาย จ.เชียงใหม่ ฯลฯ

ทรงขอ ‘ป่าเสื่อมโทรม’ ที่ไม่เหลือสภาพความเป็นป่าอีกแล้วจากกรมป่าไม้ นำมาจัดสรรพื้นที่ให้กับคนยากจนที่ไม่มีที่ทำกินได้เข้าไปอยู่อาศัย แก้ปัญหาการตัดป่า ถางป่า เผาป่า เพื่อทำไร่เลื่อนลอยไปเรื่อย ๆ

ทรงให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการเกษตรผลักดันมาสอนการทำนาแบบขั้นบันได การปลูกพืชผักสวนครัว ปลูกไม้ผลแบบผสมผสาน รวมถึงทดลองปลูกพืชเมืองหนาวให้กับ ‘คนในบ้านเล็ก’ ที่อยู่อาศัยใน ‘ป่าใหญ่’ ได้ปลูกพืชเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ มีระบบหมุนเวียนในการปลูก

ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ

"...ขาดทุนของฉัน คือกำไรของแผ่นดิน..."

พระราชดำรัสเมื่อครั้งเปิดโครงการ ฟาร์มตัวอย่าง ที่บ้านแม่ตุงติง พ.ศ.2540

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎร และนักเรียนโรงเรียนบ้านขุนแตะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2540 ทรงได้รับทราบถึงความลำบากของราษฎรที่บ้านขุนแตะ จึงมีพระราชดำริให้จัดตั้ง ฟาร์มตัวอย่าง ขึ้น โดยดำเนินงานในลักษณะเป็นศูนย์สาธิตและส่งเสริมด้านการเลี้ยงสัตว์ต่าง ๆ อาทิ ไก่ เป็ด นกกระทา ปลา กบ ผึ้งและแกะ การเพาะเห็ด และปลูกไม้ใช้สอย คือ ยูคาลิปตัสและสะเดา ด้วยการจ้างแรงงานราษฎรในหมู่บ้านที่มีฐานะยากจน และจากหมู่บ้านใกล้เคียงมาสร้าง ‘ธนาคารข้าว’

ทอดพระเนตรฟาร์มตัวอย่างบ้านขุนแตะ

และในปีเดียวกันที่บ้านแม่ตุงติง อ.สะเมิง เชียงใหม่ สืบเนื่องมาจากการพระราชทานความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ไม่มีงานทำหลังจากบำบัดและเลิกยาเสพติด ทรงจัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ส่งเสริมการปลูกพืชผัก พันธุ์ไม้ผลชนิดต่าง ๆ เลี้ยงปศุสัตว์ เป็ด ไก่ หมู และเลี้ยงปลา จนโครงการได้พัฒนาต่อเนื่องกระจายไปทั่วประเทศ

ปัจจุบันโครงการฟาร์มตัวอย่าง ตามพระราชดำริ เกิดขึ้นทั่วประเทศ กลายเป็นต้นแบบอาหารยั่งยืน สนับสนุนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เมื่อช่วงสถานการณ์โควิดระบาศ ได้พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำที่ดินในโครงการฟาร์มตัวอย่าง ทั้ง 30 ฟาร์ม จากจำนวน 61 ฟาร์ม ใน 17 จังหวัดทั่วประเทศ มาใช้สนับสนุนการจ้างงาน ภายใต้ ‘โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ด้านภัยโควิด-19’ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้มาหล่อเลี้ยงครอบครัวในช่วงที่เกิดสถานการณ์ยากลำบากในการใช้ชีวิต

ยังมีโครงการในพระราชดำริต่าง ๆ ที่ทรงก่อตั้งและต่อยอดขยายไปยังท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วแผ่นดินไทย อาทิ

โครงการปาร์กน้ำ ก่อตั้งปี 2525 ที่บ้านถ้ำตัว จ.สกลนคร

โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูง (บนพื้นที่สูง)

โครงการฟื้นฟูทรัพยากรพันธุ์ปลาและสัตว์น้ำจืดของไทย

โครงการปะการังเทียม

โครงการฟาร์มทะเลตัวอย่าง

โครงการแพทย์พระราชทาน

โครงการขนขาเทียมพระราชทานเคลื่อนที่

ฯลฯ

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

ข้อมูล: www.rdpb.go.th/th/Projects, www.royaloffice.th

ทั้งที่ประชาชนเหล่านี้เป็นผู้อยู่อาศัยทำกินมาก่อนการประกาศเขตพื้นที่ของรัฐ ส่งผลให้ประชาชนต้องกลายเป็นผู้ฝ่าฝืนกฎหมายที่มาประกาศทับซ้อนภายหลังอย่างไม่เป็นธรรม ส่วนผู้เป็นนายทุน ผู้กระทำผิดกฎหมายทุกชนิด หรือผู้ที่ได้ครอบครองที่ดินที่ได้ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐในการออกเอกสารสิทธิโดยมิชอบและถูกดำเนินคดีบุกรุก จะต้องไม่ได้รับประโยชน์จากการนิรโทษกรรมและล้างมลทินจากกฎหมายฉบับนี้โดยเด็ดขาด

พ.ต.อ.ทวี กล่าวว่า ตามร่างกฎหมายที่สภาผู้แทนราษฎรผ่านวาระ 1 จำนวน 2 ร่าง และได้ตั้งคณะกรรมการฯ นั้น ผู้ที่ได้รับนิรโทษกรรมและล้างมลทิน คือ ผู้เสียหายและผู้ได้รับผลกระทบจากความผิดพลาดในนโยบายรัฐและถูกดำเนินคดีใน 3 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ผู้ที่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินภายหลังวันที่ประกาศเป็นพื้นที่สงวนหวงห้ามตามกฎหมายครั้งแรก แต่ได้รับการผ่อนผันตามมาตราการของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2541 เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ และมีได้มีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดหลักเกณฑ์ตามมาตราการดังกล่าว

เนื้อหาของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2541 คือ การเห็นชอบในหลักการมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในพื้นที่ป่าไม้ ซึ่งรวมถึงการดำเนินการตรวจสอบราษฎรที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และการกำหนดมาตรการจัดการที่ดินตามกลุ่มชั้นลุ่มน้ำ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ราษฎรและป่าสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเหมาะสม

โดยได้มอบหมายการดำเนินการตรวจสอบและจำแนกพื้นที่ไปให้กรมป่าไม้ และให้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมที่ดิน และกรมธนารักษ์ เพื่อตรวจสอบรายละเอียดของราษฎรที่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และจำแนกพื้นที่ให้ชัดเจนด้านการพิสูจน์สิทธิ ถือว่าเป็นการเริ่มต้นกระบวนการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินในพื้นที่ป่า อาทิ การสำรวจที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของประชาชนประมาณ 4.7 ล้านไร่

ผลกระทบของมติ ครม. นี้ ถือเป็นพื้นฐานหลักที่สำคัญในการจัดการปัญหาที่ดินในเขตป่ามาอย่างต่อเนื่อง แต่เพราะที่ผ่านมาการดำเนินการรังวัด สำรวจ และจัดทำแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและพื้นที่ป่าอนุรักษ์นั้น มิได้ดำเนินการอย่างจริงจัง ทำให้เกิดสภาพของการผ่อนผันให้อยู่อาศัยและทำกินมาโดยตลอด ส่งผลกระทบต่อทั้งหน่วยงานรัฐและราษฎรที่อาศัยในพื้นที่ป่า เกิดเป็นกรณีเจ้าหน้าที่รัฐดำเนินคดีราษฎรที่แม้จะอยู่อาศัยตามการสำรวจตามมติ ครม. ซึ่งเป็นเพียงกฎหมายฝ่ายบริหาร เมื่อคดีเหล่านั้นเข้าสู่กระบวนการของศาล ประชาชนจึงต้องตกอยู่ในสถานะผิดกฎหมายตามสถานะที่ดินที่รัฐประกาศเขตป่าทับไว้ แต่ยังไม่ถูกแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรมในระดับกฎหมาย จึงส่งผลให้ถูกดำเนินคดีและกลายเป็นผู้ถูกพิพากษาคดีคุก ปรับ และขับไล่ออกจากพื้นที่จำนวนมาก ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เป็นธรรม

กลุ่มที่ 2 ผู้ที่ได้รับผลกระทบจาก “นโยบายทวงคืนผืนป่า” โดยเป็นผู้ที่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินภายหลังวันที่ประกาศเป็นพื้นที่สงวนหวงห้ามตามกฎหมายครั้งแรก ก่อนที่จะได้รับการคุ้มครองตามคำสั่งคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ 66/2557 ลงวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2557 ที่มุ่งคุ้มครองผู้ยากไร้ไม่ให้ได้รับผลกระทบจากนโยบายปราบปรามนายทุน แต่เจ้าหน้าที่กลับไม่นำนโยบายดังกล่าวมาปฏิบัติอย่างเป็นธรรม ทำให้คนจนผู้ยากไร้ถูกแจ้งความดำเนินคดีในลักษณะคดีมวลชน (จำนวนมาก)

ตีความการกระทำว่าเป็นนายทุนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ได้รวมแปลงให้มีพื้นที่จำนวนมากแล้วจึงแจ้งความจับกุมดำเนินคดี ทำให้มีผู้ได้รับความเสียหายจำนวนมาก และยังไม่ได้รับความเป็นธรรมมาจนถึงปัจจุบัน ถือเป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่งที่สำคัญที่จะต้องออกกฎหมายนิรโทษกรรมนี้ เพื่อให้การคุ้มครองช่วยเหลือแก่ราษฎร

ตัวอย่างความเดือดร้อนของราษฎรกลุ่มนี้ มีคดีความที่เกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2562 ที่เป็นผลมาจากนโยบายทวงคืนผืนป่า ทำให้เกิดคดีทวงคืนผืนป่าสูงถึง 30,508 คดี มีคนถูกจับกุม จำนวน 6,824 ราย

แต่จากผู้ถูกจับกุมทั้งหมดนั้น เมื่อจำแนกแยกย่อยจะพบเป็นกลุ่มนายทุนเพียง 20% หรือ 1,365 ราย ที่เหลืออีก 80% หรืออีก 5,459 รายเป็นชาวบ้าน ที่ ณ ขณะนั้นไม่ได้มีกระบวนการตรวจสอบถ่วงดุลอย่างปกติ เป็นต้น

กลุ่มที่ 3 ประชาชนได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการกรณีรัฐประกาศเขตพื้นที่ของรัฐทับที่ทำกินของประชาชน ทั้งที่ประชาชนอยู่มาก่อน ทำให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่นั้นกลายเป็นผู้ฝ่าฝืนกฎหมายไปหรือกลุ่มคีนสิทธิ คีนสถานะให้กับผู้ที่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินก่อนวันที่ประกาศเป็นพื้นที่สงวนหวงห้ามตามกฎหมายครั้งแรก เพื่อให้สามารถเข้าสู่กระบวนการพิสูจน์และขอรับสิทธิในที่ดินตามกฎหมายหรือนโยบายภาครัฐที่มีอยู่ในปัจจุบัน

หากพิจารณาระบบการบริหารจัดการป่าของประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน พบข้อเท็จจริงที่สำคัญว่า เราไม่สามารถเพิ่มพื้นที่ป่าและประสิทธิภาพการจัดการป่าได้ หากภาครัฐยังปิดกั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือเป็นผู้ผลักดันให้ชุมชนที่อาศัยอยู่กับป่าต้องเสี่ยงกับนโยบายและกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม

ประเทศไทยมีพื้นที่เขตป่าไม้ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ สูงถึง 135.41 ล้านไร่ แต่มีสภาพป่าไม้จริงเหลืออยู่เพียง 101.78 ล้านไร่ หรือ 31.46% ของพื้นที่ประเทศไทย

ยกตัวอย่างให้เห็นภาพชัดเจน เช่น พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 1,221 แห่ง มีพื้นที่รวม 58.69 ล้านไร่ แต่มีพื้นที่ที่มีต้นไม้ปกคลุมเพียง 32.51 ล้านไร่ หรือพื้นที่อุทยานแห่งชาติ มีพื้นที่รวม 41.06 ล้านไร่ แต่มีพื้นที่ที่มีต้นไม้ปกคลุมเพียง 33.97 ล้านไร่ เป็นต้น

พ.ต.อ.ทวี กล่าวว่า คณะกรรมาธิการฯ ตระหนักดีถึงเป้าหมายของการมีพื้นที่ป่า 40% ของพื้นที่ประเทศ ตามยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ ซึ่งเราจะต้องเพิ่มพื้นที่ป่าอีกถึง 27.6 ล้านไร่ ภาคประชาชนเป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยเพิ่มพื้นที่ป่าบนพื้นที่ดินตนเองเพื่อเป้าหมายการมีสภาพแวดล้อมที่ดีส่งต่อคุณภาพชีวิตที่ดีสู่คนรุ่นต่อ ๆ ไป

ทุกท่านคงตระหนักดีว่า ขณะนี้ประเทศไทยกำลังเผชิญวิกฤตความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดินอย่างรุนแรงระดับโลก ที่ดินในสวนเอกชนจากข้อมูลเอกสารสิทธิโฉนดที่ดินจากกรมที่ดินระบุว่า 99% ของเอกสารสิทธิที่ประชาชนทั่วไปถือครองอยู่นั้น มีพื้นที่ไม่ถึง 50 ไร่ หรือเฉลี่ยเพียงแค่รายละ 2-6 ไร่ ส่วนกลุ่มผู้ที่ถือครองที่ดินมากกว่า 200 ไร่ นั้น มีจำนวนไม่ถึง 1% แต่กลับครอบครองพื้นที่รวมกันมากกว่าประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ทั้งนี้กลุ่มผู้ถือครองที่ดินเกิน 1,000 ไร่ มีอยู่เพียง 130 ราย โดยถือครองที่ดินรวมกว่า 2 ล้านไร่

ในขณะที่ที่ดินส่วนใหญ่เป็นที่ดินของรัฐที่ประชาชนอาศัยอยู่ และหลายชุมชนอยู่มาก่อนรัฐ สืบทอดการทำกินมาหลายชั่วอายุคนแต่เมื่อรัฐประกาศเขตป่า ประชาชนกลับกลายเป็นผู้บุกรุกในบ้านเกิดตนเอง คณะกรรมการฯ มีเป้าหมายที่จะให้เกิดกระบวนการพิสูจน์สิทธิให้แก่ประชาชนที่อยู่ทำกินและอาศัยมาก่อนการประกาศเป็นที่ดินของรัฐอย่างแท้จริง โดยจะกำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบที่ชัดเจน มีขั้นตอนการพิสูจน์สิทธิที่ดินที่เป็นธรรม โปร่งใส มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย จะให้มีการกำหนดระยะเวลาการตรวจสอบที่เหมาะสมไม่ล่าช้า เหมือนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เปิดโอกาสให้ประชาชนที่เป็นเจ้าของที่ดินเดิม ผู้ยากไร้สามารถแสดงหลักฐานได้อย่างเต็มที่ โดยมีให้หน้าที่ของการเข้าถึงข้อมูลประกอบการพิสูจน์สิทธิเป็นค่าใช้จ่ายของประชาชน

ดังนั้น ร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้ จึงถือได้ว่าเป็นกฎหมายสำคัญที่จะรับรองหลักการของ “ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม” หรือสิทธิในการดูแลจัดการ “ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” ซึ่งเป็นระบบสิทธิชุมชนตามที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้ให้เกิดขึ้นจริงนั่นเอง

"พ.ต.อ.ทวิ" เร่งผลักดัน พรบ.นิรโทษกรรมที่ดิน คุ่มครองสิทธิชุมชน ปลดแอกประชาชนผู้ยากไร้
พ้นคดีป่าไม้ ที่ดินไม่เป็นธรรม

เมื่อวันที่ 27 ต.ค.68 พ.ต.อ.ทวิ สอดส่อง หัวหน้าพรรคประชาชาติ โพสต์ข้อความผ่านเฟซบุ๊ก "Tawee Sodsong - พินิจตำรวจเอก ทวี สอดส่อง" ระบุว่า ร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมแก่ราษฎร ซึ่งได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐด้านที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ...เป้าหมาย คุ่มครอง "สิทธิชุมชน" ตามรัฐธรรมนูญ

จากการที่ได้เข้ามารับหน้าที่ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าว ที่ได้ประชุมกันอย่างต่อเนื่องมาจนถึงขณะนี้ นับเป็นการประชุมครั้งที่ 7 และมีแผนที่จะประชุมครั้งที่ 8 ในวันอังคารที่ 28 ตุลาคม 2568 เวลา 13.30 น. และครั้งที่ 9 วันพุธที่ 29 ตุลาคม 2568 เวลา 09.30 - 16.30 น. ก่อนที่จะปิดสมัยประชุมของรัฐสภา

ประชุม **7** ครั้ง ต่อเนื่องแล้ว

กมร.๔ ลุยก่อน **28** ต.ค. 68 **29**

กมร.๔ เชื่อกันว่า จะสามารถ เสนอร่างฯ ต่อสภาฯ ใน วาระ 2 และ 3 ได้ตามกำหนดเวลา

ราษฎร 3 กลุ่ม ที่จะเสนอให้ได้รับการ **นิรโทษกรรมและล้างมลทิน**

ผู้ครอบครองที่ดิน "ภายหลัง"
ประกาศเขตป่า แต่ได้รับการผ่อนผัน
ตามมติ ครม. 30 มี.ย. 2541

ผู้ได้รับผลกระทบจาก **"นโยบายทวงคืนผืนป่า"**
ช่วงปี 2557-2562 ซึ่งส่วนใหญ่
เป็นเกษตรกรรายย่อย
"ไม่ใช่" กลุ่มนายทุน

ผู้ที่อยู่อาศัยทำกิน "ก่อน" ที่รัฐจะประกาศเขตพื้นที่กับที่ดิน
ทำให้กลายเป็นผู้ฝ่าฝืนและยังไม่สามารถพิสูจน์สิทธิ์ ได้อย่างเป็นธรรม

โดยในช่วงปิดสมัยประชุมของรัฐสภา ระหว่างวันที่ 30 ตุลาคม - 12 ธันวาคม 2568 คณะกรรมาธิการวิสามัญ พิจารณาร่างมีแผนที่จะนัดประชุมรับฟังความเห็นเพิ่มเติมเพื่อให้ร่างกฎหมายฉบับนี้สามารถอำนวยความสะดวกได้สูงสุด เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม ซึ่งคณะกรรมาธิการฯ คาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะสามารถเสนอร่างกฎหมายนี้ต่อสภาผู้แทนราษฎรในวาระ 2 และวาระ 3 ในวันที่ 12 ธันวาคม 2568 ที่จะเปิดสมัยประชุมสภาผู้แทนราษฎร (สามัญประจำปีครั้งที่ 2)

ต้องขอยืนยันใน “หลักการ” ให้มีกฎหมายว่าด้วยการนิรโทษกรรมและล้างมลทินแก่ราษฎรอันเนื่องมาจากการได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามกฎหมายและนโยบายของรัฐด้านป่าไม้และที่ดิน ตาม “เหตุผล” เนื่องจากมีประชาชนได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามกฎหมายและนโยบายของรัฐด้านป่าไม้และที่ดิน อันเกี่ยวข้องกับกรณีประกาศเขตพื้นที่ของรัฐทับที่ทำกินของประชาชน ทั้งที่ประชาชนเหล่านี้เป็นผู้อยู่อาศัยทำกินมาก่อนการประกาศเขตพื้นที่ของรัฐ ส่งผลให้ประชาชนต้องกลายเป็นผู้ฝ่าฝืนกฎหมายที่มาประกาศทับซ้อนภายหลังอย่างไม่เป็นธรรม ส่วนผู้เป็นนายทุน ผู้กระทำความผิดกฎหมายทุกชนิด หรือผู้ที่ได้ครอบครองที่ดินที่ได้ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐในการออกเอกสารสิทธิโดยมิชอบและถูกดำเนินคดีบุกรุก จะต้องไม่ได้รับประโยชน์จากการนิรโทษกรรมและล้างมลทินจากกฎหมายฉบับนี้โดยเด็ดขาด

ตามร่างกฎหมายที่สภาผู้แทนราษฎรผ่านวาระ 1 จำนวน 2 ร่าง และได้ตั้งคณะกรรมาธิการฯ นั้น ผู้ที่ได้รับนิรโทษกรรมและล้างมลทิน คือ ผู้เสียหายและผู้ได้รับผลกระทบจากความผิดพลาดในนโยบายรัฐและถูกดำเนินคดีใน 3 กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มที่ 1 ผู้ที่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินภายหลังวันที่ประกาศเป็นพื้นที่สงวนหวงห้ามตามกฎหมายครั้งแรก แต่ได้รับการผ่อนผันตามมาตรการของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2541 เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ และได้มีการฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดหลักเกณฑ์ตามมาตรการดังกล่าว

เนื้อหาของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2541 คือ การเห็นชอบในหลักการมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในพื้นที่ป่าไม้ ซึ่งรวมถึงการดำเนินการตรวจสอบราษฎรที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และการกำหนดมาตรการจัดการที่ดินตามกลุ่มชั้นลุ่มน้ำ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ราษฎรและป่าสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเหมาะสม

โดยได้มอบหมายการดำเนินการตรวจสอบและจำแนกพื้นที่ไปให้กรมป่าไม้ และให้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมที่ดิน และกรมธนารักษ์ เพื่อตรวจสอบรายละเอียดของราษฎรที่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และจำแนกพื้นที่ให้ชัดเจนด้านการพิสูจน์สิทธิ ถือว่าเป็นการเริ่มต้นกระบวนการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินในพื้นที่ป่า อาทิ การสำรวจที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของประชาชนประมาณ 4.7 ล้านไร่

ผลกระทบของมติ ครม. นี้ ถือเป็นพื้นฐานหลักที่สำคัญในการจัดการปัญหาที่ดินในเขตป่ามาอย่างต่อเนื่อง แต่เพราะที่ผ่านมามีการดำเนินการรังวัด สำรวจ และจัดทำแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและพื้นที่ป่าอนุรักษ์นั้น มิได้ดำเนินการอย่างจริงจัง ทำให้เกิดสภาพของการผ่อนผันให้อยู่อาศัยและทำกินมาโดยตลอด ส่งผลกระทบต่อทั้งหน่วยงานรัฐและราษฎรที่อาศัยในพื้นที่ป่า เกิดเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่รัฐดำเนินคดีราษฎรที่แม้จะอยู่อาศัยตามการสำรวจตามมติ ครม. ซึ่งเป็นเพียงกฎหมายฝ่ายบริหาร เมื่อคดีเหล่านั้นเข้าสู่กระบวนการของศาล ประชาชนจึงต้องตกอยู่ในสถานะผิดกฎหมายตามสถานะที่ดินที่รัฐประกาศเขตป่าทับไว้ แต่

ยังไม่ถูกแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรมในระดับกฎหมาย จึงส่งผลให้ถูกดำเนินคดีและกลายเป็นผู้ถูกพิพากษาคดีคุก ปรับ และขับไล่ออกจากพื้นที่จำนวนมาก ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เป็นธรรม

• กลุ่มที่ 2

ผู้ที่ได้รับผลกระทบจาก “นโยบายทวงคืนผืนป่า” โดยเป็นผู้ที่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินภายหลังวันที่ประกาศเป็นพื้นที่สงวนหวงห้ามตามกฎหมายครั้งแรก ก่อนที่จะได้รับการคุ้มครองตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ 66/2557 ลงวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2557 ที่มุ่งคุ้มครองผู้ยากไร้ไม่ได้รับผลกระทบจากนโยบายปราบปรามนายทุน แต่เจ้าหน้าที่กลับไม่นำนโยบายดังกล่าวมาปฏิบัติอย่างเป็นธรรม ทำให้คนจนผู้ยากไร้ถูกแจ้งความดำเนินคดีในลักษณะคดีมวลชน (จำนวนมาก) คดีความการกระทำว่าเป็นนายทุนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ได้รวมแปลงให้มีพื้นที่จำนวนมากแล้วจึงแจ้งความจับกุมดำเนินคดี ทำให้มีผู้ได้รับความเสียหายจำนวนมาก และยังไม่ได้รับความเป็นธรรมมาจนถึงปัจจุบัน ถือเป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่งที่สำคัญที่จะต้องออกกฎหมายนิรโทษกรรมนี้ เพื่อให้การคุ้มครองช่วยเหลือแก่ราษฎร

ตัวอย่างความเดือดร้อนของราษฎรกลุ่มนี้ มีคดีความที่เกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2557 - 2562 ที่เป็นผลมาจากนโยบายทวงคืนผืนป่า ทำให้เกิดคดีทวงคืนผืนป่าสูงถึง 30,508 คดี มีคนถูกจับกุม จำนวน 6,824 ราย แต่จากผู้ถูกจับกุมทั้งหมดนั้น เมื่อจำแนกแยกย่อยจะพบเป็นกลุ่มนายทุนเพียง 20% หรือ 1,365 ราย ที่เหลืออีก 80% หรืออีก 5,459 รายเป็นชาวบ้าน ที่ ณ ขณะนั้นไม่ได้มีกระบวนการตรวจสอบถ่วงดุลอย่างปกติ เป็นต้น

• กลุ่มที่ 3

ประชาชนได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินการกรณีรัฐประกาศเขตพื้นที่ของรัฐทับที่ทำกินของประชาชน ทั้งที่ประชาชนอยู่มาก่อน ทำให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่นั้นกลายเป็นผู้ฝ่าฝืนกฎหมายไป หรือกลุ่มคีนสิทธิ คีนสถานะให้กับผู้ที่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินก่อนวันที่ประกาศเป็นพื้นที่สงวนหวงห้ามตามกฎหมายครั้งแรก เพื่อให้สามารถเข้าสู่กระบวนการพิสูจน์และขอรับสิทธิในที่ดินตามกฎหมายหรือนโยบายภาครัฐที่มีอยู่ในปัจจุบัน

หากพิจารณาระบบการบริหารจัดการป่าของประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน พบข้อเท็จจริงที่สำคัญว่า เราไม่สามารถเพิ่มพื้นที่ป่าและประสิทธิภาพการจัดการป่าได้ หากภาครัฐยังปิดกั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือเป็นผู้ผลักดันให้ชุมชนที่อาศัยอยู่กับป่าต้องสุมเสี่ยงกับนโยบายและกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม

ประเทศไทยมีพื้นที่เขตป่าไม้ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ สูงถึง 135.41 ล้านไร่ แต่มีสภาพป่าไม้จริงเหลืออยู่เพียง 101.78 ล้านไร่ หรือ 31.46% ของพื้นที่ประเทศไทย

ยกตัวอย่างให้เห็นภาพชัดเจน เช่น พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 1,221 แห่ง มีพื้นที่รวม 58.69 ล้านไร่ แต่มีพื้นที่ที่มีต้นไม้ปกคลุมเพียง 32.51 ล้านไร่ หรือพื้นที่อุทยานแห่งชาติ มีพื้นที่รวม 41.06 ล้านไร่ แต่มีพื้นที่ที่มีต้นไม้ปกคลุมเพียง 33.97 ล้านไร่ เป็นต้น

คณะกรรมการฯ ตระหนักดีถึงเป้าหมายของการมีพื้นที่ป่า 40% ของพื้นที่ประเทศ ตามยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ ซึ่งเราจะต้องเพิ่มพื้นที่ป่าอีกถึง 27.6 ล้านไร่ ภาคประชาชนเป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยเพิ่มพื้นที่ป่าบนพื้นที่ดินตนเองเพื่อเป้าหมายการมีสภาพแวดล้อมที่ดีส่งต่อคุณภาพชีวิตที่ดีสู่คนรุ่นต่อ ๆ ไป

ทุกท่านคงตระหนักดีว่า ขณะนี้ประเทศไทยกำลังเผชิญวิกฤตความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดินอย่างรุนแรงระดับโลก ที่ดินในสวนเอกชนจากข้อมูลเอกสารสิทธิโฉนดที่ดินจากกรมที่ดินระบุว่า 99% ของเอกสารสิทธิที่ประชาชนทั่วไปถือครองอยู่นั้น มีพื้นที่ไม่ถึง 50 ไร่ หรือเฉลี่ยเพียงแค่รายละ 2-6 ไร่ ส่วนกลุ่มผู้ที่ถือครองที่ดินมากกว่า 200 ไร่ขึ้นไป มีจำนวนไม่ถึง 1% แต่กลับครอบครองพื้นที่รวมกันมากกว่าประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ทั้งนี้กลุ่มผู้ถือครองที่ดินเกิน 1,000 ไร่ มีอยู่เพียง 130 ราย โดยถือครองที่ดินรวมกว่า 2 ล้านไร่

ในขณะที่ที่ดินส่วนใหญ่เป็นที่ดินของรัฐที่ประชาชนอาศัยอยู่ และหลายชุมชนอยู่มาก่อนรัฐ สืบทอดการทำกินมาหลายชั่วอายุคนแต่เมื่อรัฐประกาศเขตป่า ประชาชนกลับกลายเป็นผู้บุกรุกในบ้านเกิดตนเอง คณะกรรมการฯ มีเป้าหมายที่จะให้เกิดกระบวนการพิสูจน์สิทธิให้แก่ประชาชนที่อยู่ทำกินและอาศัยมาก่อนการประกาศเป็นที่ดินของรัฐอย่างแท้จริง โดยจะกำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบที่ชัดเจน มีขั้นตอนการพิสูจน์สิทธิที่ดินที่เป็นธรรม โปร่งใส มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย จะให้มีการกำหนดระยะเวลาการตรวจสอบที่เหมาะสมไม่ล่าช้า เหมือนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เปิดโอกาสให้ประชาชนที่เป็นเจ้าของที่ดินเดิม ผู้ยากไร้สามารถแสดงหลักฐานได้อย่างเต็มที่ โดยมีให้หน้าที่ของการเข้าถึงข้อมูลประกอบการพิสูจน์สิทธิเป็นค่าใช้จ่ายของประชาชน

ดังนั้น ร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้ จึงถือได้ว่าเป็นกฎหมายสำคัญที่จะรับรองหลักการของ “ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม” หรือสิทธิในการดูแลจัดการ “ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” ซึ่งเป็นระบบสิทธิชุมชนตามที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้ให้เกิดขึ้นจริงนั่นเองครับ

#ยุติธรรมประชาชนเป็นศูนย์กลาง #ทวิສອດສ່ອງ

ผอ.ทสจ.กาฬสินธุ์ ถือนุศักรัตน์ กราบสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ก่อนเดินทางรับตำแหน่ง ณ จ.ตาก

“วิทยา ปัญจมาตย์” ผอ.ทสจ.กาฬสินธุ์ ถือนุศักรัตน์ กราบสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่ช่วยดูแล ปกปักษ์รักษา คุ่มครอง ด้วยดีตลอดระยะเวลา 2 ปี 2 เดือน 2 วัน ก่อนออกเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 4 (ตาก) กรมป่าไม้

เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม นายวิทยา ปัญจมาตย์ ผอ.ทสจ.กาฬสินธุ์ เข้ากราบสักการะ และกราบลาศาลพระพรหม , กราบสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว บริเวณหน้าศาลากลาง จ.กาฬสินธุ์(หลังใหม่) ศูนย์ราชการ จ.กาฬสินธุ์, กราบสักการะอนุสาวรีย์พระยาชัยสุนทร (เจ้าพ่อโสมพะมิตร) และ ศาลหลักเมืองจังหวัดกาฬสินธุ์ สิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองกาฬสินธุ์ ที่ช่วยดูแล ปกปักษ์รักษา คุ่มครอง ด้วยดีตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ ผอ.ทสจ.กาฬสินธุ์ 2 ปี 2 เดือน 2 วัน ที่ผ่านมา ก่อนเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 4 (ตาก) กรมป่าไม้

จากนั้นเวลา 09.09 น. นายวิทยา ได้เข้ากราบลา นายสุวรรธน์ เข้มชนเพชร รองผู้ว่าราชการจังหวัด รักษา
ราชการแทนผู้ว่าราชการ จ.กาฬสินธุ์ นายธนภัทร ณ ระนอง รองผู้ว่าราชการ จ.กาฬสินธุ์ นายผดุงศักดิ์ อิ่มเอิบ
รองผู้ว่าราชการ จ.กาฬสินธุ์ และพันเอก สิทธิศักดิ์ พรหมดิเรก รอง ผอ.กอ.รมน.จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเดินทางไป
รับตำแหน่งใหม่ ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 4 (ตาก) กรมป่าไม้ พร้อมทั้งขอขอบพระคุณ
ทั้ง 4 ท่านดังกล่าว ที่ได้ให้ความรักความเมตตาสนับสนุน บูรณาการปฏิบัติงานร่วมกันทุกด้านด้วยดีตลอด
ระยะเวลา 2 ปี 2 เดือน 2 วัน ที่ผ่านมา

อย่างไรก็ตามนายวิทยา ย้ำว่า การเดินทางไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 4 (ตาก)
กรมป่าไม้ครั้งนี้ จะยังคงทุ่มเทแรงกาย แรงใจ ทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถเหมือนเดิม เพื่อตอบสนองนโยบาย
ของรัฐบาล นโยบายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนโยบายกรมป่า เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อ
ประเทศชาติและประชาชนต่อไป

ผอ.ทสจ.กาฬสินธุ์กราบสิ่งศักดิ์สิทธิ์ก่อนรับตำแหน่งใหม่ ผอ.สำนักป่าไม้ที่ 4

ผอ.ทสจ.กาฬสินธุ์ เข้ากราบสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่เมืองและกราบลาผู้บริหารจังหวัด ก่อนเดินทางไปรับตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 4 (ตาก) พร้อมย้ายทีมทำงานเพื่อประโยชน์ต่อประเทศและประชาชน

วันที่ 27 ต.ค.68 เวลา 08.09 น. นายวิทยา ปัญจมาตย์ ผอ.ทสจ.กาฬสินธุ์ เข้ากราบสักการะ และกราบลาศาลพระพรหม, กราบสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว บริเวณหน้าศาลากลาง จ.กาฬสินธุ์(หลังใหม่) ศูนย์ราชการ จ.กาฬสินธุ์,กราบสักการะอนุสาวรีย์พระยาชัยสุนทร (เจ้าพ่อโสมพะมิตร) และศาลหลักเมืองจังหวัดกาฬสินธุ์ สิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองกาฬสินธุ์ ที่ช่วยดูแล ปกปักษ์รักษา ค้ำครองด้วยดีตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ ผอ.ทสจ.กาฬสินธุ์ 2 ปี 2 เดือน 2 วัน ที่ผ่านมา ก่อนเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 4 (ตาก) กรมป่าไม้

จากนั้นเวลา 09.09 น. นายวิทยา ปัญญาตย์ ผอ.ทสจ.กาฬสินธุ์ ได้เข้ากราบลา นายสุวรรณ์ เข้มธนเพ็ชร รองผู้ว่าราชการจังหวัด รักษาการแทนผู้ว่าราชการ จ.กาฬสินธุ์ นายธนภัทร ณ ระนอง รองผู้ว่าราชการ จ.กาฬสินธุ์ นายผดุงศักดิ์ อิ่มเอิบ รองผู้ว่าราชการ จ.กาฬสินธุ์ และพันเอก สิทธิศักดิ์ พรหมดีเรก รอง ผอ.กอ.รมน. จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเดินทางไปรับตำแหน่งใหม่ ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 4 (ตาก) กรมป่าไม้ พร้อมทั้งขอขอบพระคุณทั้ง 4 ท่านดังกล่าว ที่ได้ให้ความรักความเมตตาสนับสนุน บูรณาการปฏิบัติงานร่วมกัน ทุกด้านด้วยดีตลอดระยะเวลา 2 ปี 2 เดือน 2 วัน ที่ผ่านมา

อย่างไรก็ตามนายวิทยา ย้ำว่า การเดินทางไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 4 (ตาก) กรมป่าไม้ครั้งนี้ จะยังคงทุ่มเทร่างกาย แรงใจ ทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถเหมือนเดิม เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล นโยบายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนโยบายกรมป่า เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชนต่อไป

#ภูมิภาค-47

คนลุ่มน้ำกักค้ำน้ำชนฝา! ชีกรัฐจ่อทุ่มงบสร้างฝายดักสารพิษ-โลหะหนักเหมือนว้ารัฐฉานไม่ได้

เชียงใหม่/เชียงราย - ชาวบ้าน องค์กรเอกชน นักวิชาการ เสี่ยงเอกชน..ค้ำน้ำชนฝา หลังรัฐจ่อทุ่มงบเกือบ 200 ล้านบาทสร้าง "ฝายดักตะกอนน้ำกแม่ฮ้อย" ดักสารพิษ-โลหะหนักข้ามแดนจากเหมืองเขตว้า-รัฐฉาน ที่ทำน้ำปนเปื้อนจนใช้ไม่ได้ทั้งลุ่มน้ำ เชื่อไม่ได้ผล เปลืองงบฯ ทำลายระบบนิเวศ

สมาคมแม่น้ำเพื่อชีวิตได้เผยแพร่ข้อความว่า สมาคมฯ ได้ร่วมกับมูลนิธิริมโพธิ์ กลุ่มรักษ์แม่น้ำกก และ ดร.สืบสกุล กิจนุกร จากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จัดเวทีรวบรวมสภาพปัญหาและผลกระทบจากทั้งเหมืองทอง แม่กานีส

แรร์เอิร์ท ฯลฯ เขตว้า-รัฐฉาน เมียนมา ปล่อยสารพิษในแม่น้ำกกพื้นที่บ้านท่าตอน บ้านแม่เมืองน้อย บ้านเมืองงามเหนือ บ้านเมืองงามใต้ และบ้านสบงาม ต.ท่าตอน อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่ เพื่อนำข้อมูลเสนอต่อภาครัฐ

ข้อมูลที่ได้รับพบว่าประชาชนที่อยู่ในภาคการท่องเที่ยว การเกษตร และการประมง ต่างได้รับผลกระทบจากแม่น้ำกกปนเปื้อนสารพิษกันถ้วนหน้า ไม่สามารถใช้น้ำจากแม่น้ำกกเพื่อการอุปโภคบริโภคได้เลย ปัจจุบันชาวบ้านต้องหันไปใช้น้ำจากลำน้ำสาขาหรือระบบประปาภูเขาแทน ซึ่งบางช่วงก็ขาดแคลนน้ำ หลายชุมชนต้องแบกรับภาระในการซื้อน้ำในราคาสูงถึง 200 บาทต่อน้ำ 1,000 ลิตร ทำให้การขาดแคลนน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภคกลายเป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วนที่สุด

นอกจากนี้ ชาวบ้านยังได้แสดงจุดยืนคัดค้านแผนการสร้างฝายดักตะกอนในแม่น้ำกก เพราะเชื่อว่าแก้ไขปัญหานี้ไม่ได้ หลังจากได้รับแจ้งว่ารัฐบาลมีโครงการจะก่อสร้างฝายดักตะกอนแม่น้ำกก 4 ฝาย เขต อ.แม่เมาะ เป็นมูลค่า 173 ล้านบาท โดยชาวบ้านเสนอว่าควรนำงบประมาณดังกล่าวไปจัดสร้างระบบประปาบาดาลน้ำลึกให้กับชาวบ้านทั้ง 19 หมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบมากกว่า เพื่อให้ชาวบ้านมีน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค รวมทั้งขอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องช่วยประสานงานกับกรมป่าไม้หรือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เพราะพื้นที่ที่จะเจาะบ่อบาดาลอยู่ในเขตอุทยานฯ

สมาคมฯ ระบุอีกว่า ลำสุดกรมทรัพยากรน้ำได้ประกาศจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อทบทวนแนวทางการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่แม่น้ำกกและแม่น้ำสายในวันที่ 10 พ.ย. 2568 ที่ อ.แม่เมาะ และวันที่ 11 พ.ย. 2568 ที่ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เชียงราย ซึ่งชาวบ้านยืนยันว่าจะเข้าร่วมแสดงเจตนารมณ์ทั้ง 2 เวที เพื่อแสดงพลังคัดค้านและยืนยันว่าจะไม่เอาฝายดักตะกอน โดยจะยื่นให้ภาครัฐเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำอุปโภคบริโภคที่สำคัญเร่งด่วนที่สุดก่อน

ด้านนายสมเกียรติ เชื้อนเชียงสา นายกสมาคมแม่น้ำเพื่อชีวิต เปิดเผยว่า ตามปกติการสร้างเขื่อนหรือฝายจะมีเป้าหมายเพื่อการชลประทานหรือผลิตกระแสไฟฟ้า แต่ครั้งนี้กลับเป็นการสร้างเพื่อดักตะกอนและสารพิษที่เป็นโลหะหนัก ซึ่งส่วนตัวตนเห็นว่ากลับจะทำลายระบบนิเวศ เพราะจะกลายเป็นแหล่งกักเก็บสารพิษที่ทำลายแหล่งน้ำ พันธุ์พืช พันธุ์ปลา และแหล่งที่อยู่อาศัยและอพยพของปลา ดังนั้นควรใช้งบเพื่อการเจรจากับรัฐบาลประเทศเมียนมา จีน และชนกลุ่มน้อยว่าแดงจะดีกว่า

